

Posudek na bakalářskou práci Alžběty Swiatkové *Tresty jako prostředek ve výchově*

Bakalářská práce (60 s. textu, 3 s. příloh) se zabývá tématem, které je v současné době velmi aktuální. Autorka rozdělila práci do dvou částí. V první, teoretické části (40 s.) definuje jednotlivé výchovné styly, zabývá se problematikou trestů a odměn a velmi zjednodušeně uvádí historický pohled na trest včetně pohledu Bible. V dalších kapitolách této části se pak věnuje tělesným trestům, jejich formám, použití a negativním dopadům. V rozsahu jedné strany se zamýšlí také nad tělesnými tresty ve škole. Teoretickou část zakončuje kapitolou Tělesné tresty a práva dítěte, kde porovnává předpisy platné v různých zemích a uvádí mezinárodní dokumenty vztahující se k právům dítěte a mající určitý vztah k tělesným trestům.

V praktické části (16 s.) pak autorka hledá odpověď na otázku, zda má tělesný trest ještě dnes ve výchově dětí své místo. Autorka zformulovala hypotézy, vytvořila dotazník s uzavřenými i otevřenými otázkami, který adresovala 46 matkám dětí od 3 do 6 let. Jejich odpovědi pak jednoduše (maximálně v procentech) zpracovala a porovnal se svými hypotézami.

Práce je podle mého názoru koncipována příliš široce a to vede k její povrchnosti. Sama problematika odměn a trestů je značně rozsáhlá a navíc význam těchto prostředků ve výchově je nesporný. Specifickým a problematickým typem trestu je trest fyzický. Ten by, i z hlediska názvu práce, měl tvořit její jádro. Přitom v teoretické části je této problematice věnováno pouhých 8 stran. (Nepočítaje kapitolu Úmluva o právech dítěte, která je v tomto směru příliš obecná.)

V současné době, kdy děti ve věku školní docházky páchají i těžké zločiny, se ve světě, ale i u nás stávají opět aktuální diskuse o tělesných trestech ve škole. Tato problematika je však v práci pouze naznačena, a to jen z hlediska názorů autorky, bez návaznosti na tyto mezinárodní diskuse.

Autorka také místy uvádí příliš obecně a bez opory ve zdrojích jednoznačné soudy, jako např. na s. 19 „ má se zato, že výchova dětí v českých rodinách před sametovou revolucí byla značně autoritativní“. Některá její

tvrzení jsou také nepřesná, např. na s.10 autorka uvádí, že autoritativní výchovný styl „ je typický pro počátek 20.století“ (Jenom?)

Přes výše uvedené výhrady bakalářská práce splňuje základní požadavky na ní kladené a hodnotím ji stupněm **velmi dobře**.

Otázka do diskuse : Objevily se ještě před Komenským názory v zásadě odmítající fyzické tresty ve škole? Vyjmenujte některé jejich autory a tyto názory blíže popište.

M. Váňová

Doc. PhDr. Miroslava Váňová, CSc.